

**Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych,
w tym generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020**

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

Wykaz kluczowych zagadnień	
Analiza przedrealizacyjna projektu hybrydowego	Pytanie 37
Analiza skonsolidowana	Pytanie 39
Dochód wygenerowany w fazie inwestycyjnej	Pytanie 16, 22
Dyskontowanie	Pytanie 6, 9, 11
Finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z kapitału prywatnego (FRR Kp) w projektach hybrydowych	Pytanie 18
Finansowanie krzyżowe (<i>cross-financing</i>)	Pytanie 26
Infrastruktura biznesu	Pytanie 19
Kurs wymiany EUR/PLN	Pytanie 13
Kwalifikowalność wydatków w projekcie hybrydowym	Pytanie 40
Luka w finansowaniu	Pytanie 1, 4, 10, 11, 12, 33
Monitorowanie dochodowości w fazie operacyjnej	Pytanie 1, 10, 11, 20, 21, 32
Oszczędności kosztów operacyjnych	Pytanie 7, 15, 28
Podatek VAT	Pytanie 23, 30
Podatki bezpośrednie w analizie finansowej	Pytanie 24, 38, 39
Pomoc publiczna	Pytanie 5, 31, 32, 33, 34
Pro rata	Pytanie 10, 22
Projekty grantowe	Pytanie 36
Próg dużego projektu	Pytanie 2
Przepływy w projekcie hybrydowym	Pytanie 35, 41, 42
Przychody projektu m.in. w kontekście refundacji NFZ oraz dopłat do biletów ulgowych	Pytanie 14
Rachunek powierniczy w projekcie hybrydowym	Pytanie 35
Stawka zryczałtowana	Pytanie 3, 4, 17
Wariant bezinwestycyjny	Pytanie 12
Wartość rezydualna	Pytanie 6, 29
Wskaźnik poziomu dofinansowania (MaxCRpa)	Pytanie 27
Zmiany w kapitale obrotowym netto w analizie finansowej	Pytanie 25

Pytanie 1: W jaki sposób traktować sytuacje, w których beneficjent zgłasza w fazie operacyjnej istotną zmianę w projekcie w zakresie dochodowości, np. informuje o pojawieniu się nowego źródła dochodu w projekcie, który wcześniej nie był traktowany jako generujący dochód, bądź też sytuacja finansowa projektu zmusza go do podwyższenia opłat za usługi świadczone w ramach projektu? Czy w takich sytuacjach występuje konieczność ponownego obliczenia wartości dofinansowania w oparciu o aktualne dane finansowe, czyli rekalkulacji poziomu luki w finansowaniu?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 12.1, pkt 4).

Pytanie 2: Jaką wartość całkowitych kosztów kwalifikowalnych, należy stosować do określenia, czy dana operacja stanowi duży projekt w rozumieniu art. 100 rozporządzenia Parlamentu i Rady UE nr 1303/2013, w przypadku projektów generujących dochód?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Rozdział 2, definicje pojęć „Duże projekty” i „Skorygowany całkowity koszt kwalifikowalny projektu/inwestycji”.

Pytanie 3: Czy w przypadku, gdy w ramach programu operacyjnego dla danego sektora, podsektora lub rodzaju operacji podjęto decyzję o zastosowaniu metody obliczania dochodu w oparciu o zryczałtowaną procentową stawkę dochodów, w każdym przypadku beneficjent będzie zmuszony do sporządzenia projekcji przepływów pieniężnych w celu ustalenia, czy dany projekt spełnia przesłanki projektu generującego dochód w kontekście art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 8.3, pkt 6).

Pytanie 4: Czy możliwe jest, aby w ramach tego samego działania w danym programie operacyjnym wnioskodawca mógł samodzielnie podjąć decyzję, którą z metod określonych w art. 61 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013 (stawki zryczałtowane lub luka w finansowaniu) wykorzystał do obliczenia maksymalnej wartości dofinansowania ze środków UE?

Odpowiedź: Zgodnie zapisami art. 61 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013 to instytucja zarządzająca podejmuje decyzję o wyborze danej metody obliczenia wartości dofinansowania dla projektów generujących dochód z określonego sektora, podsektora lub rodzaju operacji. Oznacza to, że jeżeli instytucja zarządzająca podejmie decyzję o zastosowaniu w swoim programie metody stawek zryczałtowanych w danym sektorze, to metoda ta ma zastosowanie do wszystkich projektów z tego sektora, które zostały uznane za generujące dochód. Nie ma zatem możliwości, aby to wnioskodawca indywidualnie decydował o zastosowaniu określonej metody obliczania wartości dofinansowania.

Zastosowanie różnych metod w ramach tego samego działania możliwe byłoby wyłącznie w przypadku, gdy łączyłoby ono projekty z różnych sektorów, podsektorów lub typów operacji. Jednak w takiej sytuacji zastosowanie określonej metody będzie wynikać z decyzji instytucji zarządzającej, a nie wnioskodawcy.

Pytanie 5:

a) Jak należy rozumieć pojęcie „indywidualnej weryfikacji potrzeb w zakresie finansowania”, o której mowa w art. 61 ust. 8 lit. c) rozporządzenia nr 1303/2013?

b) Czy pomoc publiczna udzielana w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej na podstawie art. 14 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 będzie wpisywać się w to pojęcie?

Odpowiedź:

Ad a) Należy wyraźnie zaznaczyć, że przedmiotowy zapis nie wskazuje wprost na wybraną formę pomocy publicznej opisaną w konkretnym dokumencie prawnym z tego obszaru tematycznego. Dlatego też każdy przypadek występowania pomocy publicznej należy ocenić indywidualnie pod kątem tego, czy wpisuje się w sytuację opisaną w art. 61 ust. 8 lit. c) rozporządzenia nr 1303/2013.

Jakakolwiek forma pomocy publicznej, w przypadku której konieczne jest indywidualne zbadanie potrzeb w zakresie finansowania będzie spełniała przedmiotowy warunek, o ile wymóg takiego badania wynika wprost z przepisów w zakresie pomocy publicznej.

Powyższe zagadnienie było przedmiotem zapytania do Komisji Europejskiej, zadanego w kontekście wybranych form pomocy publicznej opisanych w rozporządzeniu nr 651/2014. W odpowiedzi na powyższe zapytanie Komisja Europejska wskazała, które z powyższych form pomocy publicznej korzystają z wyłączenia wskazanego w art. 61 ust. 8 lit. c) rozporządzenia nr 1303/2013, a które nie. Poniższa tabela prezentuje przedmiotowe stanowisko Komisji Europejskiej.

L.p.	Artykuł rozporządzenia nr 651/2014	Nazwa formy pomocy	Korzysta z wyłączenia wskazanego w art. 61 ust. 8 lit. c) rozporządzenia nr 1303/2013?
1.	36 ust. 5	Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych	NIE
2.	37 ust. 3	Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych	NIE
3.	38 ust. 3	Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	NIE
4.	40 ust. 4	Pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji	NIE
5.	41 ust. 6	Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	NIE
6.	46 ust. 2	Pomoc inwestycyjna na zakład produkcyjny w ramach efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych i chłodniczych	NIE
7.	46 ust. 6	Pomoc inwestycyjna na sieci dystrybucji w ramach efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych i chłodniczych	TAK
8.	47 ust. 7	Pomoc inwestycyjna na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów	NIE
9.	48 ust. 5	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	TAK

10.	53 ust. 6	Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego	TAK
11.	55 ust. 10	Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną	TAK
12.	56 ust. 6	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	TAK

Ad b) Odnosząc się do pomocy publicznej udzielanej w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, należy stwierdzić, że rozporządzenie nr 651/2014 nie przewiduje mechanizmu, który można uznać za formę indywidualnej weryfikacji potrzeb w zakresie finansowania. Istnieje natomiast możliwość wyłączenia spod reżimu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 takich projektów realizowanych w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, których beneficjentem są małe i średnie przedsiębiorstwa. Możliwość ta wynika z art. 61 ust. 8 lit. b) rozporządzenia nr 1303/2013.

Pytanie 6: W jaki sposób należy dyskutować przepływy pieniężne, które występują w latach następujących po ostatnim roku okresu odniesienia i które służą do obliczenia wartości rezydualnej?

Odpowiedź: Patrz: Wytoczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Rozdział 2, definicja pojęcia „Wartość rezydualna” oraz Załącznik 4 do Wytocznych.

Pytanie 7: W jaki sposób wykazywać w ramach projekcji przepływów pieniężnych oszczędności kosztów operacyjnych, skoro nie jest to *stricte* przepływ pieniężny?

Odpowiedź: W przypadku, gdy zastosowanie ma przyrostowa metoda prezentowania przepływów pieniężnych w projekcie, porównujemy ze sobą dwa warianty: inwestycyjny (WI) i bezinwestycyjny (WO). W analizie finansowej wykazujemy przepływy z wariantu inwestycyjnego pomniejszone o przepływy z wariantu bezinwestycyjnego (WI – WO). W sytuacji, gdy mamy do czynienia z oszczędnościami kosztów operacyjnych, koszty w WI będą niższe niż w WO. Zatem w ujęciu przyrostowym koszty operacyjne będą miały wartość ujemną. Oznacza to, że w praktyce nie będą stanowiły pozycji obniżającej efektywność finansową danej inwestycji (jak koszty inwestycyjne) ale ją podwyższającą (jak przychody z działalności operacyjnej oraz wartość rezydualna).

Należy przy tym przypomnieć, że w przypadku kalkulacji dochodów w projektach generujących dochód art. 15 ust. 3 rozporządzenia delegowanego KE nr 480/2014 zobowiązuje do stosowania metody przyrostowej.

Pytanie 8: Zgodnie z rozdziałem 1 pkt 9 Wytocznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r. dokument ten ma również zastosowanie do projektów o charakterze nieinwestycyjnym, które podlegają przepisom art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013. Czy można podać przykłady tego rodzaju projektów?

Odpowiedź: Zapis ten został wprowadzony z uwagi na fakt, iż art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 nie zawiera zapisu, który ograniczałby jego stosowanie jedynie do projektów o charakterze inwestycyjnych. Możliwe jest, że projekt nieinwestycyjny będzie podlegał reżimowi art. 61, gdyż będzie generował dochody po ukończeniu i nie będzie wpisywał się w żadną z przesłanek wykluczających opisaną w ustępach 7 i 8 tego artykułu. Wówczas Wytoczne będą miały zastosowanie do takiego

projektu, ale wyłącznie w zakresie, który odnosi się do sposobu określania poziomu dofinansowania i monitorowania dochodu generowanego przez ten projekt.

Przykładem mogą być projekty badawcze z branży B+R, gdzie nie występują nakłady o charakterze inwestycyjnym, a ponadto nie ma możliwości obiektywnego określenia dochodu z wyprzedzeniem.

Pytanie 9: Czy analiza finansowa powinna być co do zasady sporządzana w ujęciu realnym, a jedynie w uzasadnionych przypadkach możliwe jest zastosowanie ujęcia nominalnego, czy też oba ww. podejścia są równoważne i wnioskodawca nie musi szczególnie uzasadniać tego, że przygotował analizę finansową w ujęciu nominalnym?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 7.4, pkt 1 lit. a).

Pytanie 10: Czy w przypadku, gdy w projekcie, w którym zastosowanie ma metoda luki w finansowaniu i w którym występuje konieczność pomniejszenia wydatków kwalifikowalnych o dochód wygenerowany w fazie inwestycyjnej (zgodnie z podejściem opisanym w art. 61 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013), dochód, o który należy pomniejszyć wydatki kwalifikowalne powinien zostać przyporządkowany *pro rata* do kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych części kosztu inwestycji?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 12.1, pkt 2 lit. a).

Pytanie 11: Czy dochód, który w przypadku zastosowania metody luki w finansowaniu jest odejmowany od wydatków kwalifikowalnych, powinien być ujmowany według wartości zdyskontowanej, czy niezdykontowanej?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 12.1, pkt 2 lit. a).

Pytanie 12: W jaki sposób wykazywać koszty inwestycyjne i odtworzeniowe wynikające ze scenariusza bez inwestycji (projektu UE) w ramach różnicowego (przyrostowego) modelu finansowego stosowanego do obliczenia wskaźników efektywności finansowej oraz kalkulacji luki w finansowaniu?

Odpowiedź: Metoda różnicowa polega na oszacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych w dwóch scenariuszach – inwestycyjnym i bez inwestycji (projektu UE). Analiza finansowa powinna pokazywać koszty i przychody wynikające z pierwszego scenariusza, pomniejszone o koszty i przychody wynikające ze scenariusza drugiego¹. Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z

¹ Metoda różnicowa (przyrostowa) została szczegółowo opisana w Przewodniku do analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych (ang. Guide to cost-benefit Analysis of Investment Projects), Komisja Europejska, grudzień 2014). Dokument w wersji angielskojęzycznej oraz jego robocze tłumaczenie na język polski dostępne są pod adresem: <http://www.mr.gov.pl/strony/zadania/fundusze-europejskie/wytyczne/wytyczne-na-lata-2014-2020/wytyczne-ministra-infrastruktury-i-rozwoju-w-zakresie-zagadnien-zwiazanych-z-przygotowaniem-projektow-inwestycyjnych-w-tym-projektow-generujacych-dochod-i-projektow> oraz <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-ministra-infrastruktury-i-rozwoju-w-zakresie-zagadnien-zwiazanych-z-przygotowaniem-projektow-inwestycyjnych-w-tym-projektow-generujacych-dochod-i-projektow-hybrydowych-na-lata-2014-2020-1/>.

przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., w scenariuszu bez inwestycji (projektu UE) należy ująć wszystkie nakłady inwestycyjne, operacyjne i odtworzeniowe, które beneficjent poniósłby w danym okresie odniesienia oraz przychody, które uzyskałby w tym okresie, w sytuacji, gdyby nie zrealizował inwestycji (projektu UE). Scenariusz ten powinien charakteryzować się możliwie najwyższym stopniem prawdopodobieństwa.

Należy przy tym pamiętać, że zgodnie z *Przewodnikiem AKK* scenariusz ten powinien zakładać ponoszenie wszelkich kosztów, koniecznych do zapewnienia minimalnego poziomu świadczonych usług. Zatem w niektórych przypadkach, oprócz typowych kosztów operacyjnych i odtworzeniowych związanych z bieżącym utrzymaniem infrastruktury, scenariusz bez inwestycji (kontrfaktyczny) powinien zakładać poniesienie określonych nakładów inwestycyjnych, umożliwiających funkcjonowanie danej infrastruktury w taki sposób, aby jej możliwości techniczne były w stanie sprostać rosnącemu popytowi. W tym kontekście należy podkreślić, że w przypadku kalkulacji luki w finansowaniu istotne znaczenie będzie miało to, czy dany koszt, które przewidujemy w scenariuszu bez inwestycji (projektu UE), zakwalifikujemy do kategorii nakładów inwestycyjnych, czy też odtworzeniowych.

Do kategorii nakładów inwestycyjnych zaliczyć należy wszelkie koszty, które wykraczają poza standardowe odtworzenie wartości użytkowej środka trwałego. Natomiast do kosztów odtworzeniowych zalicza się wszelkie koszty odtworzenia wyposażenia krótkotrwałego poniesione w danym okresie odniesienia.

W zależności od tego, czy dany koszt zakwalifikujemy w kalkulacji luki w finansowaniu do nakładów inwestycyjnych (DIC), czy też do kosztów, które zgodnie z rozporządzeniem 480/2014 pomniejszają przychód w projekcie (czyli po stronie DNR), uzyskamy różną wartość procentową wskaźnika luki w finansowaniu (R). W związku z tym, podejście w powyższym zakresie, które zostanie zastosowane przez wnioskodawcę w kalkulacji luki w finansowaniu, powinno być przez niego szczegółowo uzasadnione. Należy przy tym podkreślić, że w przypadku całkowitych kosztów kwalifikowalnych (EC), które są korygowane o wskaźnik luki w finansowaniu (R) w celu określenia dotacji UE, **nie stosujemy** ujęcia różnicowego.

Pytanie 13: Który spośród kursów wymiany EUR/PLN publikowanych na stronie internetowej Narodowego Banku Polskiego należy zastosować w obliczeniach dot. projektów inwestycyjnych, w tym dla ustalenia, czy dany projekt przekracza próg dużego projektu wskazany w art. 100 rozporządzenia nr 1303/2013?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Rozdział 2, definicja pojęcia „Duże projekty” .

Pytanie 14: Czy poniżej wskazane rodzaje przepływów pieniężnych w projekcie należy zakwalifikować jako przychód w rozumieniu art. 61 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, czy też jako transfery środków finansowych, o których mowa art. 16 rozporządzenia delegowanego nr 480/2014?

1. Wpływy z kontraktów z NFZ, będące refundacją konkretnych usług medycznych świadczonych przez zakłady opieki zdrowotnej bezpośrednio w wyniku realizacji projektu (np. w wyniku zakupu sprzętu medycznego);
2. Dopłaty z budżetu państwa do biletów ulgowych;
3. Wpływy z opłaty za dostępność na rzecz partnera prywatnego (operatora infrastruktury) w ramach formuły ppp, w sytuacji, gdy beneficjentem projektu jest partner prywatny.

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdziały: 7.6 pkt 7) oraz 13.3 pkt 6).

Pytanie 15: Na jakim poziomie, w przypadku projektów charakteryzujących się złożoną strukturą wdrażania, gdzie beneficjent i jednostka realizująca projekt to dwa różne podmioty, powinno następować „równoważne zmniejszenie dotacji na działalność”, o którym mowa w art. 61 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013?

Dla przykładu, czy prawidłowa jest następująca interpretacja:

Gmina realizuje projekt termomodernizacji budynku szkoły publicznej (jednostka organizacyjna, podległa gminie, w całości finansowana z budżetu gminy). W wyniku realizacji projektu wystąpiły oszczędności kosztów operacyjnych związane z wydatkami na ogrzewanie ww. szkoły, wynoszące 200 tys. zł w ujęciu rocznym. Zastosowanie proponowanego podejścia oznacza, że gmina zmniejsza dotację przekazywaną na pokrycie kosztów ogrzewania budynku ww. szkoły o co najmniej 200 tys. zł, tym samym powodując, że w projekcie nie występują dochody. W takim przypadku środki, które gmina zaoszczędziła dzięki redukcji dotacji operacyjnej, mogą być przez nią przeznaczone na inne cele publiczne. Nie ma natomiast konieczności odpowiedniego obniżenia dotacji, którą gmina otrzymuje z budżetu państwa w związku z realizacją zadań oświatowych do których jest przez państwo zobowiązana.

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Rozdział 2, definicja pojęcia „Oszczędności kosztów operacyjnych (działalności)”.

Pytanie 16: Jak należy postępować z dochodem wygenerowanym w fazie inwestycyjnej projektów, w przypadku których nie ma możliwości obiektywnego określenia przychodu z wyprzedzeniem, o których mowa w art. 61 ust. 6 rozporządzenia nr 1303/2013 (tzw. dochód incydentalny)?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 12.1, pkt 2 lit. c).

Pytanie 17: Jak w praktyce należy stosować rozwiązanie wskazane w art. 61 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, tj. zmniejszenie maksymalnej stopy dofinansowania w oparciu o zryczałtowane procentowe stawki dochodów?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 8.3, pkt 8).

Pytanie 18: Jakie tryby postępowania na wybór partnera prywatnego spełniają kryteria „uczciwej, przejrzystej i otwartej procedury”, o której mowa w punkcie 2.2.3 Załącznik III do rozporządzenia nr 2015/207, a tym samym wyłączają konieczność wykazywania we wniosku o dofinansowanie wskaźnika finansowej wewnętrznej stopy zwrotu z kapitału prywatnego (FRR Kp)? Czy kryteria te spełnia tryb dialogu konkurencyjnego?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 13.3, pkt 7 lit. b).

Pytanie 19: Jakie przedsięwzięcia wpisują się w sektor „Infrastruktury biznesu”, o którym mowa w Załączniku I do rozporządzenia delegowanego nr 480/2014? Czy realizacja tego typu projektów jest możliwa wyłącznie w ramach celu tematycznego nr 3 - wzmacnianie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR)?

Odpowiedź: Przepisy w zakresie europejskich funduszy strategicznych i inwestycyjnych nie zawierają definicji niniejszego pojęcia. Bazując na powszechnie stosowanych definicjach można wskazać, że infrastruktura biznesu to „środki trwale umożliwiające prowadzenie działalności gospodarczej lub wykorzystywane do jej prowadzenia”.

W kontekście okresów odniesienia wskazanych w Załączniku I do rozporządzenia delegowanego nr 480/2014 należy podkreślić, że do sektora infrastruktury biznesu powinny zostać zaliczone projekty spełniające ww. definicję, które nie wpisują się w żaden z pozostałych sektorów wskazanych w tym załączniku.

W sytuacji, gdy dany projekt wpisuje się jednocześnie w sektor infrastruktury biznesu oraz jakiegokolwiek inny sektor, wybór okresu odniesienia, jaki należy zastosować powinien zostać dokonany na podstawie tego, który z sektorów jest dominującym w danym projekcie, patrząc przez pryzmat celów programu operacyjnego, w ramach którego projekt ma uzyskać wsparcie. W przypadku wątpliwości, co do wyboru okresu odniesienia do zastosowania w projekcie, należy dokonać wyboru okresu dłuższego.

Ponadto, pojęcia „infrastruktura biznesu” nie należy utożsamiać wyłącznie z projektami dotyczącymi wzmocnienia konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw planowanymi do realizacji w ramach powyższego celu tematycznego. Wsparcie na rzecz projektów wpisujących się w sektor „infrastruktury biznesu” jest możliwe nie tylko w ramach celu tematycznego nr 3.

Pytanie 20: Jak należy postąpić w przypadku pojawienia się dochodu w fazie operacyjnej projektu, który na etapie zawarcia umowy o dofinansowanie nie stanowił projektu generującego dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 12.1, pkt 4).

Pytanie 21: Jak należy postąpić w przypadku pojawienia się nowego źródła dochodów lub wystąpienia zmiany w polityce taryfowej projektów generujących dochód po ukończeniu, w których wartość dofinansowania została ustalona w oparciu o metodę luki w finansowaniu?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 12.1, pkt 2 lit. a).

Pytanie 22: W jaki sposób należy dokonać pomniejszenia wydatków kwalifikowalnych projektu o dochód, który wystąpi na etapie realizacji projektu generującego dochód (zgodnie z art. 61 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013)?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 12.1, pkt 1 lit. a).

Pytanie 23: Czy w przypadku projektu hybrydowego, w którym nakłady inwestycyjne ponosi partner prywatny nie będący beneficjentem i posiadający prawną możliwość odzyskania podatku VAT możliwe jest uznanie tego podatku za koszt kwalifikowalny?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 13.3, pkt 4).

Pytanie 24: Czy w ramach analizy finansowej sporządzanej na potrzeby kalkulacji luki w finansowaniu oraz obliczenia wskaźników efektywności finansowej projektu możliwe jest uwzględnianie podatków bezpośrednich (np. podatku od nieruchomości) po stronie kosztów?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 7.4, pkt 1 lit. c).

Pytanie 25: Czy w analizie finansowej projektu możliwe jest wykazywanie zmian w kapitale obrotowym netto w ramach przepływów pieniężnych odnoszących się zarówno do fazy inwestycyjnej, jak i operacyjnej projektu?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 7.5.

Pytanie 26: Jak należy stosować przepisy art. 61 oraz 65 rozporządzenia Parlamentu i Rady UE nr 1303/2013 w sytuacji, gdy w projekcie współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) ponoszone są koszty kwalifikowalne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), tzn. wystąpi finansowanie krzyżowe (*cross-financingu*)?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 8.6.

Pytanie 27: Jaki poziom wskaźnika poziomu dofinansowania (MaxCRpa) należy stosować w przypadku określania maksymalnej możliwej dotacji UE dla projektu generującego dochód w sytuacji, gdy w ramach danego priorytetu programu operacyjnego poziom ten został zróżnicowany dla poszczególnych działań lub konkursów?

Odpowiedź: Co do zasady, zgodnie z postanowieniami Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r. (m.in. Podrozdziału 8.2 pkt 3, ppkt c), w takim przypadku instytucja zarządzająca do obliczeń powinna wykorzystać wskaźnik poziomu dofinansowania właściwy dla danego działania lub konkursu, zdefiniowany w ramach szczegółowego opisu osi priorytetowych.

Jednakże, w sytuacji gdy poziom dofinansowania dla poszczególnych działań lub konkursów w ramach priorytetu został obniżony w stosunku do poziomu MaxCRpa określonego w decyzji Komisji przyjmującej program operacyjny i zmniejszenie to wynikało z odrębnych przepisów, np. w zakresie pomocy publicznej, w ocenie Ministerstwa instytucja zarządzająca nie ma obowiązku

stosowania obniżonej wartości wskaźnika MaxCRpa do obliczenia maksymalnej możliwej dotacji UE.

Mając powyższe na uwadze należy również pamiętać, że maksymalna wartość dofinansowania dla projektu obliczona zgodnie z zasadami uwzględniania dochodu, tj. na podstawie metodyki opisanej w Podrozdziale 8.2 lub 8.3 Wytycznych, nie może być wyższa niż wartość dofinansowania wynikająca z zasad pomocy publicznej. Przedmiotowe podejście zostało wskazane w Podrozdziale 8.5 pkt 5) Wytycznych.

Pytanie 28: Jak należy traktować sytuację, gdy w projekcie składającym się z kilku zadań inwestycyjnych nie ma możliwości dokonania zmniejszenia dotacji na działalność operacyjną dla jednego lub więcej spośród zadań objętych projektem? Dla przykładu: jeśli gmina realizuje projekt zakładający termomodernizację 3 budynków, a zmniejszenie dotacji na działalność operacyjną jest możliwe jedynie w odniesieniu do 2 budynków.

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 2, definicja pojęcia „Oszczędności kosztów operacyjnych (działalności)”.

Pytanie 29: Czy istnieje możliwość, aby do określenia wartości rezydualnej w ramach jednego projektu zastosować zarówno metodę opartą o bieżącą wartość netto przepływów pieniężnych, jak i inną metodę, np. wyceny wartości aktywów trwałych netto?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 2, definicja pojęcia „Wartość rezydualna”.

Pytanie 30: Czy w przypadku projektu generującego dochód, w którym podatek VAT jest możliwy do odzyskania (a zatem stanowi koszt niekwalifikowalny), podatek ten należy uwzględnić przy obliczaniu wartości dofinansowania w oparciu o metodę luki w finansowaniu?

Odpowiedź: Jak wskazano w podrozdziale 7.4, pkt 1) lit. b) Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., jednym z głównych założeń analizy finansowej jest wskazanie, że analiza ta powinna być sporządzona w cenach nie uwzględniających podatku VAT, jeżeli podatek ten nie stanowi kosztu kwalifikowalnego (ponieważ może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe).

Mając na uwadze fakt, że obliczenie luki w finansowaniu powinno zostać przeprowadzone przy zastosowaniu ogólnej metodyki analizy finansowej, wartość bieżąca nakładów inwestycyjnych na realizację projektu (DIC), jak również wartość bieżąca dochodu (DNR) nie powinny uwzględniać podatku VAT.

Pytanie 31: Czy w przypadku dofinansowania dla dużych przedsiębiorstw udzielonego na podstawie trzech niżej wymienionych aktów prawnych zachodzą przesłanki wyłączenia stosowania art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 określone w art. 61 ust. 8 lit. c tego aktu prawnego?

1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020,
2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020,
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Odpowiedź: Przepisy żadnego z 3 ww. aktów prawnych nie przewidują przeprowadzenia indywidualnej weryfikacji potrzeb w zakresie finansowania dla dużych przedsiębiorstw. W związku z powyższym, w przypadku tego typu projektu zastosowanie znajdzie art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013.

Pytanie 32: Czy w przypadku projektów generujących dochód, dla których nie ma możliwości obiektywnego określenia przychodu z wyprzedzeniem, w których część kosztów finansowana jest w formie pomocy publicznej wyłączającej stosowanie art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 (np. pomocy *de minimis*) koszty sfinansowane taką formą pomocy publicznej należy uwzględnić w kalkulacji wymiaru dochodu podlegającego zwrotowi po stronie kosztów kwalifikowalnych?

Odpowiedź: Zgodnie z przykładem liczbowym zawartym w Podrozdziale 8.4 Wytocznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., w kalkulacji należy uwzględnić m.in. koszty kwalifikowalne projektu. W związku z faktem, iż formy pomocy publicznej określone w art. 61 ust. 8 rozporządzenia nr 1303/2013 wyłączają stosowanie art. 61 tego aktu prawnego, części kosztów sfinansowanej taką formą pomocy nie należy uwzględniać po stronie kosztów kwalifikowalnych. Przykład liczbowy odnoszący się do przedmiotowej sytuacji przedstawiono poniżej:

Dane projektu:

- koszty całkowite projektu:	100 mln PLN
- koszty sfinansowane pomocą publiczną wyłączająca stosowanie art. 61:	15 mln PLN
- koszty kwalifikowalne projektu:	85 mln PLN
- poziom dofinansowania projektu:	50%
- wartość dochodu wygenerowanego przez projekt:	10 mln PLN

Obliczenia

- krok 1 – ustalenie kwoty wydatków kwalifikowalnych, jaką należy odliczyć od wydatków deklarowanych Komisji Europejskiej

$$10 * (85/100) = 8,5 \text{ mln PLN}$$

- krok 2 – ustalenie kwoty, którą powinien zwrócić beneficjent

$$8,5 * 50\% = 4,25 \text{ mln PLN}$$

Pytanie 33: W jaki sposób należy obliczyć wartość dofinansowania dla projektu generującego dochód częściowo objętego pomocą publiczną, która nie wyłącza stosowania art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013?

Odpowiedź: Przede wszystkim, należy zwrócić uwagę na to, że zgodnie z rozdziałem 5 pkt 2) Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 roku, "Projekt powinien stanowić samodzielną (pod kątem operacyjności) jednostkę analizy. Oznacza to, że powinien on obejmować wszystkie zadania inwestycyjne, które sprawiają, że efektem realizacji projektu jest stworzenie w pełni funkcjonalnej i operacyjnej infrastruktury, bez konieczności realizacji dodatkowych zadań inwestycyjnych nie uwzględnionych w tym projekcie."

Jeżeli zatem mamy do czynienia z projektem, w którym występuje forma pomocy publicznej nie wyłączająca stosowania art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, cały projekt należy objąć reżimem ww. przepisu, mając przy tym na uwadze postanowienia Podrozdziału 8.5 pkt 5) ww. Wytycznych.

Oznacza to, że w pierwszym kroku należy obliczyć wskaźnik luki w finansowaniu biorąc pod uwagę projekt jako całość (samodzielną jednostkę analizy), a zatem uwzględnić wszystkie koszty i przychody projektu. Tak wyliczony wskaźnik luki w finansowaniu musimy następnie wykorzystać do obliczenia maksymalnej wartości dofinansowania dla obu części projektu.

Przykład liczbowy odnoszący się do przedmiotowej sytuacji przedstawiono poniżej:

Dane projektu:

- koszty kwalifikowalne projektu:	120 mln PLN
- koszty kwalifikowalne części projektu objętej pomocą publiczną:	50 mln PLN
- koszty kwalifikowalne części projektu nie objętej pomocą publiczną:	70 mln PLN
- wysokość wskaźnika luki w finansowaniu dla projektu:	80%
- poziom dofinansowania w ramach naboru:	85%
- intensywność pomocy publicznej wynikająca z przepisów:	30%

Obliczenia

1. Część projektu objęta pomocą publiczną:

- krok 1 – obliczenie wartości dofinansowania wynikającej z przepisach o pomocy publicznej

$$50 \text{ mln PLN} * 30\% = 15 \text{ mln PLN}$$

- krok 2 – obliczenie maksymalnej możliwej dotacji UE w oparciu o metodę luki w finansowaniu

$$50 \text{ mln PLN} * 80\% * 85\% = 34 \text{ mln PLN}$$

- krok 3 – porównanie ww. wartości i wybór niższej jako właściwej (patrz: Podrozdział 8.5 pkt 5 Wytycznych)

$$\underline{15 \text{ mln PLN}} \text{ a } 34 \text{ mln PLN}$$

2. Część projektu nie objęta pomocą publiczną

- obliczenie maksymalnej możliwej dotacji UE w oparciu o metodę luki w finansowaniu

$$70 \text{ mln PLN} * 80\% * 85\% = 47,6 \text{ mln PLN}$$

Maksymalna możliwa dotacja dla tego projektu wynosi 62,6 mln PLN (15 mln PLN+47,6 mln PLN).

Pytanie 34: W jaki sposób należy obliczyć wartość dofinansowania dla projektu generującego dochód częściowo objętego pomocą publiczną, która wyłącza stosowanie art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013?

Odpowiedź: Patrz: Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., Podrozdział 8.1, pkt 5.

Pytanie 35: Czy w przypadku projektu hybrydowego, którego beneficjentem jest podmiot publiczny dopuszczalne jest przekazanie partnerowi prywatnemu środków z zaliczki na poczet dofinansowania otrzymanej przez beneficjenta?

Odpowiedź: Zarówno w świetle Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., jak i przepisów właściwych dla projektów hybrydowych, dopuszczalne jest, aby instytucja systemu wdrażania przekazała na rachunek bankowy projektu zaliczkę na poczet wydatków partnera prywatnego nie będącego beneficjentem lub inne środki, o ile jest to zgodne z ogólnymi zasadami wdrażania funduszy UE, wynikającymi z dokumentów horyzontalnych i programowych.

Należy przy tym pamiętać, że na rachunek powierniczy projektu hybrydowego, zgodnie z art. 64 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013, może trafić jedynie refundacja z tytułu wydatków poniesionych przez partnera prywatnego. Wszystkie pozostałe środki należy przekazywać za pośrednictwem rachunku bankowego projektu.

Zawarte w Załączniku 5 do ww. Wytycznych schematy obrazujące obieg dokumentów (dokumenty księgowo i wnioski o płatność) oraz obieg środków przekazywanych przez właściwą instytucję systemu wdrażania w ramach projektu hybrydowego mają charakter poglądowy. Nie stanowią one enumeratywnego wskazania wszystkich dopuszczalnych przepływów środków w projekcie hybrydowym.

Pytanie 36: Jakie podejście należy zastosować w przypadku przeprowadzania analizy finansowej, w tym badania dochodowości, w przypadku projektów grantowych, o których mowa w art. 35 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 217, dalej: Ustawa wdrożeniowa)?

Odpowiedź: Na wstępie należy podkreślić, że poniższa odpowiedź dotyczyła projektów grantowych, w których beneficjent (gmina) przekazywał część dotacji mieszkańcom gminy na poczet instalacji na budynkach należących do mieszkańców infrastruktury OZE. Pozostała część dotacji w ramach projektu została natomiast wykorzystana do zainstalowania infrastruktury OZE na budynkach publicznych, będących własnością gminy. Dlatego też nie można wykluczyć możliwości zaistnienia takich projektów grantowych, w których zastosowanie znajdzie podejście inne od przywołanego poniżej.

Definicja zawarta w art. 2 pkt 18 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 217, dalej: Ustawa wdrożeniowa) wskazuje, że projektem jest przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte współfinansowaniem. Takie ujęcie projektu jest odzwierciedlone w postanowieniach Wytycznych – przede wszystkim w ramach rozdziału 5 – Identyfikacja projektu. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że w opisywanym przypadku projektem w rozumieniu Ustawy wdrożeniowej oraz Wytycznych będzie projekt – jak to Państwo ujmą – na poziomie beneficjenta (gminy), a zatem przedsięwzięcie objęte umową o dofinansowanie między instytucją systemu wdrażania a gminą.

Biorąc pod uwagę specyficzny charakter tego typu projektów, tj. projektów grantowych, o których mowa w art. 35 Ustawy wdrożeniowej i im podobnych przedsięwzięć, należy mieć na uwadze, iż beneficjent jest zobowiązany do zbadania dochodowości, z uwzględnieniem wszystkich przepływów w projekcie, celem określenia maksymalnej możliwej dotacji dla projektu i uniknięcia udzielenia projektowi wsparcia w nadmiernej wysokości. Oznacza to, że jako dochód należy potraktować nie tylko ewentualne oszczędności kosztów operacyjnych powstałe w wyniku instalacji infrastruktury OZE na budynkach będących własnością gminy (o ile nie zostaną skompensowane równoważnym zmniejszeniem dotacji na działalność), ale również oszczędności powstałe po stronie mieszkańców, przy równoczesnym uwzględnieniu wszystkich kosztów (w fazie inwestycyjnej i operacyjnej), jakie poniesie gmina. W kalkulacji wartości dofinansowania w oparciu o metodę luki w finansowaniu dla projektu należy wziąć pod uwagę wszystkie koszty, przychody i dochody (oszczędności kosztów operacyjnych) występujące w projekcie, również na poziomie grantów (transferów beneficjent-mieszkaniec), chyba, że granty są udzielane jako pomoc publiczna, o której mowa w art. 61 ust. 8 rozporządzenia nr 1303/2013, o czym szerzej mowa poniżej.

Takie ujęcie projektu oznacza ponadto, że badając ewentualne przesłanki wyłączenia stosowania art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 należy brać pod uwagę projekt jako całość. Dla przykładu, jeżeli całkowity koszt kwalifikowalny projektu przekracza 1 mln EUR, nie będzie miał znaczenia fakt, iż poszczególne granty nie przekroczą tego progu.

Odnosząc się do kwestii ewentualnego wyłączenia stosowania art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 w związku z wystąpieniem w projekcie pomocy publicznej, o której mowa w art. 61 ust. 8 lit. a) (pomoc de minimis) tego aktu prawnego, informuję, że w sytuacji, gdy tego typu forma pomocy publicznej wystąpi w projekcie (np. w formie transferu beneficjent-mieszkaniec), ta część projektu ulegnie wyłączeniu spod reżimu art. 61. Sposób postępowania w takiej sytuacji określa Podrozdział 8.1 pkt 5) Wytucznych.

Należy także podkreślić, że podejmując decyzję o realizacji projektu w formule projektu grantowego, beneficjent bierze na siebie odpowiedzialność za prawidłową realizację całego projektu, w szczególności za osiągnięcie planowanych celów, rozliczenie całego projektu oraz spełnienie wszystkich wymogów wynikających z prawa unijnego (w tym art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013) i krajowego.

Pytanie 37: Czy jeśli wniosek o dofinansowanie projektu hybrydowego jest składany przez partnera prywatnego (docelowego beneficjenta), wnioskodawca powinien dołączyć do niego analizę przedrealizacyjną?

Odpowiedź: Na wstępie należy zaznaczyć, że zgodnie z podrozdziałem 13.3 pkt 6 Wytucznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r. nie jest konieczne, aby analiza przedrealizacyjna stanowiła odrębny załącznik do wniosku o dofinansowanie, o ile odpowiednie dane znajdują się w samym wniosku.

W praktyce pozyskanie analizy przedrealizacyjnej od partnera prywatnego może okazać się niemożliwe, ponieważ dokumentem tym będzie dysponował podmiot publiczny, który sporządził tę analizę na etapie podejmowania decyzji o przystąpieniu do realizacji inwestycji w formule PPP. W związku z powyższym, wymóg udostępnienia analizy przedrealizacyjnej nie powinien być egzekwowany wobec partnera prywatnego, o ile – jak wskazano w przywołanym fragmencie Wytucznych – zamieści on odpowiednie dane we wniosku. Informacje te partner prywatny pozyska od podmiotu publicznego.

Jeżeli to podmiot publiczny jest wnioskodawcą i odpowiednie dane nie znalazły się we wniosku o dofinansowanie, zasadnym jest, aby instytucja systemu wdrażania zwróciła się do tego podmiotu o udostępnienie analizy przedrealizacyjnej.

Pytanie 38: Czy podatek od nieruchomości można potraktować jako przychód w projekcie?

(Pytanie dotyczyło projektów, w ramach których beneficjent (w tym przypadku gmina) uzbraja tereny tzw. strefy aktywności gospodarczej w infrastrukturę techniczną (gaz, energia elektryczna, połączenia telekomunikacyjne itp.). Następnie działki w ramach strefy są sprzedawane lub dzierżawione przez przedsiębiorców, którzy – w związku z własnością lub dzierżawą działki – opłacają podatek od nieruchomości na rzecz gminy.)

Odpowiedź: Zgodnie ze wskazaniami podrozdziału 2.7.2 *Przewodnika AKK*² podatki bezpośrednie (w tym podatek od nieruchomości) należy uwzględniać wyłącznie jako koszty w ramach analizy trwałości finansowej projektu (patrz: tabela 2.2). Dodatkowo krajowe wytyczne przewidują, że w sytuacji, gdy podatek bezpośredni stanowi faktyczny koszt operacyjny ponoszony w związku z funkcjonowaniem projektu oraz istnieje możliwość jego skwantyfikowania, może on zostać uwzględniony w analizie finansowej projektu, jednakże wyłącznie po stronie kosztów (patrz: podrozdział 7.4, pkt 1, lit c) Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r.). Należy zatem stwierdzić, że dokumenty horyzontalne nie przewidują możliwości zakwalifikowania podatku od nieruchomości jako przychodu projektu.

Powyższe podejście jest uzasadnione z kilku powodów. Dla przykładu, podatek od nieruchomości jest płacony przez wszystkich właścicieli/dzierżawców nieruchomości znajdujących się na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, niezależnie od tego, czy teren ten jest lub był objęty projektem. Nie jest to zatem opłata, która powstaje w konsekwencji realizacji projektu. Konieczność poniesienia opłaty z tytułu tego podatku nie jest powiązana z usługami dostarczanymi przez projekt.

Pytanie 39: Czy w projekcie obejmującym budowę sieci wodno-kanalizacyjnej, podatek od nieruchomości płacony beneficjentowi (w tym przypadku gminie) przez operatora (w tym przypadku spółkę komunalną lub zakład budżetowy) powinien zostać wykazany w analizie skonsolidowanej jako przychód projektu?

Odpowiedź: W przypadku projektów realizowanych w systemie kilku podmiotów, w tym przypadku dwóch – beneficjent-operator, analiza finansowa projektu powinna przybrać formę analizy skonsolidowanej. Zgodnie z metodyką prowadzenia skonsolidowanej analizy finansowej, podatek od nieruchomości płacony przez operatora na rzecz beneficjenta zostanie zniesiony w ramach analizy, ponieważ będzie on stanowił koszt po stronie operatora i jednocześnie wpływ po stronie beneficjenta.

W kwestii możliwości zakwalifikowania podatku od nieruchomości jako kosztu patrz: pytanie 38.

Pytanie 40: Czy w przypadku projektu hybrydowego, którego beneficjentem jest partner prywatny możliwe jest uznanie wydatków podmiotu publicznego (związanego z partnerem prywatnym umową PPP) nie będącego beneficjentem za kwalifikowalne?

Odpowiedź: Takie rozwiązanie jest możliwe, przy zastosowaniu instytucji „podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych”, o której mowa w podrozdziale 6.4.1 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r.

² Patrz: przypis 1.

Pytanie 41: Pytanie składa się z 3) kwestii odnoszących się do kwestii rozliczania zaliczki przekazanej beneficjentowi projektu hybrydowego (podmiotowi publicznemu) przez instytucję systemu wdrażania funduszy UE.

1) Czy oba zaprezentowane poniżej modele rozliczenia zaliczki na poczet wydatków partnera prywatnego w projekcie hybrydowym są dopuszczalne?

Model 1:

1. Beneficjent po dokonaniu odbioru końcowego robót od wykonawcy (partnera prywatnego) wystąpi do instytucji zarządzającej z wnioskiem o zaliczkę na pokrycie wydatków kwalifikowalnych, celem rozliczenia w ramach dofinansowania odebranego zakresu prac (wydatki inwestycyjne), załączając protokół odbioru przedmiotowego zakresu prac.

2. Po dokonaniu odbioru robót o którym mowa w pkt 1, partner prywatny otrzyma fakturę od swojego podwykonawcy/spółki celowej/konsorcjanta na kwotę równą wydatkom kwalifikowalnym, kwalifikującym się do rozliczenia w ramach zaliczki. Na dzień złożenia wniosku o zaliczkę faktura będzie nieopłacona przez partnera prywatnego.

3. Jednocześnie, zgodnie z umową PPP, partner prywatny wystawi beneficjentowi fakturę VAT na kwotę odpowiadającą kwocie faktury, o której mowa w pkt 2.

4. Po pozytywnej weryfikacji wniosku o zaliczkę beneficjent otrzyma od instytucji zarządzającej kwotę zaliczki na wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony na potrzeby zaliczki.

5. Beneficjent po otrzymaniu zaliczki od instytucji zarządzającej dokona płatności otrzymanej kwoty na wyodrębniony rachunek zaliczkowy wskazany przez partnera prywatnego. Po otrzymaniu ww. środków partner prywatny opłaci z nich fakturę (w części dofinansowanej z EFRR), o której mowa w pkt 2 powyżej. Pozostała część faktury zostanie opłacona ze środków własnych partnera prywatnego.

6. Po dokonaniu płatności dla podwykonawcy/spółki celowej/konsorcjanta przez partnera prywatnego, beneficjent wystąpi z wnioskiem rozliczającym zaliczkę do instytucji zarządzającej (w trybie i terminach zgodnych z umową o dofinansowanie).

Model 2:

1. Beneficjent po dokonaniu odbioru końcowego robót od wykonawcy (partnera prywatnego) wystąpi do instytucji zarządzającej z wnioskiem o zaliczkę na pokrycie wydatków kwalifikowalnych, celem rozliczenia w ramach dofinansowania odebranego zakresu prac (wydatki inwestycyjne), załączając protokół odbioru przedmiotowego zakresu prac.

2. Po dokonaniu odbioru robót o którym mowa w pkt 1, partner prywatny otrzyma fakturę od swojego podwykonawcy/spółki celowej/konsorcjanta na kwotę równą wydatkom kwalifikowalnym, kwalifikującym się do rozliczenia w ramach zaliczki. Na dzień złożenia wniosku o zaliczkę faktura będzie nieopłacona przez partnera prywatnego.

3. Jednocześnie zgodnie z umową PPP partner prywatny wystawi beneficjentowi fakturę VAT na kwotę odpowiadającą kwocie faktury, o której mowa w pkt 2.

4. Po pozytywnej weryfikacji wniosku o zaliczkę beneficjent otrzyma od instytucji zarządzającej kwotę zaliczki na wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony na potrzeby zaliczki.

5. Partner prywatny ze środków własnych opłaca fakturę, o której mowa w pkt. 2 powyżej. Po przedstawieniu przez partnera prywatnego dowodów opłacenia faktury, beneficjent dokonuje płatności otrzymanej kwoty zaliczki na wyodrębniony rachunek zaliczkowy wskazany przez partnera prywatnego.

6. Po dokonaniu płatności zaliczki Beneficjent (Miasto Sopot) wystąpi z wnioskiem rozliczającym zaliczkę do Instytucji Zarządzającej.

2) (w kontekście 2 ww. modeli) Czy beneficjent dokonuje płatności otrzymanej zaliczki na wyodrębniony rachunek zaliczkowy partnera prywatnego, a następnie z tych środków partner prywatny opłaca fakturę od swojego podwykonawcy?

3) (w kontekście 2 ww. modeli) Czy beneficjent dokonuje płatności otrzymanej zaliczki na wyodrębniony rachunek bankowy partnera prywatnego dopiero po otrzymaniu potwierdzenia opłacenia przez partnera prywatnego faktury od jego podwykonawcy? W takim przypadku – czy fakt opłacenia przez partnera prywatnego faktury podwykonawcy nie stanowi przeszkody do zapłaty faktury partnera prywatnego z zaliczki otrzymanej przez Beneficjenta?

Odpowiedź:

ad 1) Oba modele odróżnia (wskazany w punktach nr 5) moment opłacenia i źródło finansowania faktury przez partnera prywatnego wystawionej przez jego podwykonawcę/spółkę celową/konsorcjanta. W modelu 1. partner prywatny dokonuje przedmiotowej płatności dopiero po otrzymaniu od beneficjenta środków UE (które zostały wcześniej udostępnione beneficjentowi przez właściwą instytucję jako zaliczka na poczet wydatków kwalifikowalnych projektu). W modelu 2. natomiast, partner prywatny opłaca fakturę korzystając ze środków, jakie ma w dyspozycji, a następnie otrzymuje środki UE od beneficjenta projektu (udostępnione beneficjentowi wcześniej także jako zaliczka na poczet wydatków kwalifikowanych projektu).

Oba modele rozliczania zaliczki na wydatki partnera prywatnego są dopuszczalne zarówno w świetle Wytucznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 z dnia 17 lutego 2017 r., jak i przepisów odnoszących się do obszaru projektów hybrydowych. Przepisy te nie przeciwstawiają się bowiem zaprezentowanym modelom.

ad 2) i 3) Przesłanką do przekazania zaliczki beneficjentowi powinien być przede wszystkim fakt, iż zlecił on wykonanie określonych prac partnerowi prywatnemu (poprzez zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego), które w określonej perspektywie będą generowały wydatki po stronie beneficjenta. Zaliczkowanie beneficjenta projektu hybrydowego jest uzasadnione w szczególności jeżeli umożliwi mu (beneficjentowi) wniesienie wkładu finansowego na etapie inwestycyjnym i jest uregulowane umową PPP. Partner prywatny, dzięki otrzymaniu wkładu finansowego od podmiotu publicznego (w tym przypadku beneficjenta) może założyć mniejsze zapotrzebowanie na finansowanie dłużne projektu. W takim przypadku oferta partnera prywatnego powinna być tańsza, niż gdyby finansowanie inwestycji pochodziło w całość z kapitału dłużnego i własnego partnera prywatnego. Jednocześnie wszelkie kwestie dotyczące wzajemnych rozliczeń pomiędzy stronami projektu hybrydowego (podmiotem publicznym i partnerem prywatnym) muszą zostać uregulowane w umowie PPP.

Odnosząc się do kwestii rodzajów rachunków jakie mogą występować po stronie partnera prywatnego pragnę wyjaśnić iż zarówno Wytuczne, jak i przepisy dot. projektów hybrydowych nie regulują tego, jakie rodzaje rachunków powinien utrzymywać po swojej stronie partner prywatny dla otrzymania płatności od beneficjenta. W tym przypadku mają zastosowanie ogólnie obowiązujące zasady, które mogą wynikać z różnych uwarunkowań np. oczekiwań partnera publicznego będącego beneficjentem środków UE. Jeśli strony kontraktu PPP umówią się w umowie PPP co do tego, że środki z dotacji UE mają być przekazywane na rachunek zaliczkowy prowadzony przez partnera prywatnego, to przepisy i zalecenia dot. projektów hybrydowych nie przeciwstawiają się takiemu podejściu.

Przywołane wcześniej Wytoczne oraz przepisy dot. projektów hybrydowych nie regulują kwestii relacji, jaka może zachodzić pomiędzy zasadnością wypłacenia beneficjentowi zaliczki ze środków UE w celu zapłaty faktury partnera prywatnego a faktem, iż partner prywatny opłacił ze środków będących w jego dyspozycji zobowiązania wobec podmiotów jakie zaangażował w realizację inwestycji. Kwestia przekazania zaliczki beneficjentowi nie musi być zależna od tego czy partner prywatny uregulował faktury wobec swoich podwykonawców. Partner prywatny odpowiada za prawidłowość realizacji zamówienia, w tym za jego gospodarkę finansową. Projekt PPP – podobnie jak każde inne przedsięwzięcie inwestycyjne – na etapie realizacji wymaga bieżącego finansowania w celu zachowania płynności finansowej po stronie wykonawcy zamówienia. Wykonawca musi regulować terminowo swoje zobowiązania wobec podwykonawców i innych podmiotów (np. komercyjnych instytucji finansujących). Fakt, iż wykonawca terminowo opłacił faktury wystawione przez podwykonawców nie oznacza, iż w projekcie wygasa zapotrzebowanie na finansowanie. Źródłem finansowania ww. faktur mógł być bowiem kredyt obrotowy zaciągnięty przez wykonawcę. W tym przypadku w projekcie doszło tylko do zmiany rodzaju zobowiązań, natomiast nie wygasły one i nadal występuje potrzeba bieżącego finansowania projektu. Stąd opłacenie faktur przez partnera prywatnego nie ma bezpośrednio związku z zapotrzebowaniem na finansowanie projektu (np. w postaci zaliczki dotacji UE).

Mając powyższe na uwadze widać wyraźnie, że fakt wcześniejszego opłacenia faktur przez partnera prywatnego nie tworzy przeciwwskazania dla przekazania beneficjentowi zaliczki, a wręcz może uzasadniać takie działanie korzyścią strony publicznej wynikającą z niższych kosztów projektu hybrydowego. Warunki przekazania zaliczki do beneficjenta powinna regulować umowa o dofinansowanie, zaś warunki przekazania ww. zaliczki (jako wkładu własnego w projekt) od beneficjenta (partnera publicznego) do partnera prywatnego powinna regulować umowa PPP.

W kwestii zaliczki w projekcie hybrydowym patrz również: pytania 35 i 42.

Pytanie 42: Na jaki rachunek funkcjonujący w ramach projektu powinny trafić środki z zaliczki na poczet wydatków partnera prywatnego nie będącego beneficjentem? Czy można w tym celu wykorzystać rachunek powierniczy?

Odpowiedź: Zgodnie z art. 64 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013 na rachunek powierniczy może zostać przekazana wyłącznie refundacja wydatków poniesionych i pokrytych przez partnera prywatnego projektu hybrydowego.

Środki z zaliczki należy przekazać na wskazany przez beneficjenta rachunek bankowy. Następnie beneficjent, jako dysponent tego rachunku, będzie bezpośredniego z niego przekazywał płatności na rzecz partnera prywatnego (na rachunek bankowy przez niego wskazany).